

LIETUVOS PIRMININKAVIMAS EUROPOS SAJUNGOS TARYBAI 2013

Tarptautinės konferencijos „Arbitražas: jo taikymo Europos Sąjungos valstybėse narėse patirtis ir plėtros perspektyvos Lietuvoje“

(organizuotos Lietuvos arbitražo asociacijos (LAA) kartu su Lietuvos Respublikos Seimu ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija kaip renginys, įtrauktas į Lietuvos Vyriausybės patvirtintą Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 m. oficialių renginių programą), įvykusios 2013m. lapkričio 21-22 d. Vilniuje

Rezoliucija

2013 m. lapkričio 22 d.
Vilnius

Konferencijos dalyviai,

išskirdami energetiką,

kaip ypatingos svarbos ūkinės veiklos sritį ir akcentuodami ypač didelę jos reikšmę visų Europos Sąjungos šalių ūkinės veiklos plėtrai bei žmonių gerbūviui;

turėdami galvoje,

kad daugelis energetinio verslo ūkio subjektų, veikiančių Europos Sąjungos teisės aktų reguliuojamoje erdvėje, nuolat susiduria su įvairiomis sunkiai sprendžiamomis energetinėmis problemomis;

turėdami taip pat galvoje,

kad jau šio Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu numatoma išspręsti **Europos Sąjungos energijos vidaus rinkos sukūrimo iki 2014 metų** klausimą (t. y. vienokį ar kitokį šalių – ES narių nacionalinių energetikos rinkų integravimą), siekiant tokiu būdu sudaryti energetinės-ūkinės veiklos ir energetinio verslo Europos Sąjungos šalyse plėtrai palankesnes sąlygas;

žinodami,

kad ten, kur rinka ir verslo (komerciniai) santykiai (nežiūrint į juos reguliuojančios teisinės bazės tobulumą), ten neišvengiami ir įvairūs verslo (komerciniai) ginčai bei nesutarimai;

atkreipdami Europos Sąjungos Tarybos ir šalių – Europos Sąjungos narių dėmesį

į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1976 m. gruodžio 15 d. **Rezoliucijos 31/98**, 2010 m. gruodžio 6 d. **Rezoliucijos 65/22**, 2012 m. gruodžio 14 d. **Rezoliucijos 67/98** ir 2013 m. sausio 14 d. **Rezoliucijos 67/90 nuostatas**, kuriose arbitražas pripažįstamas ir traktuojamas kaip svarbus metodas

išspręsti ginčus, kylančius tarptautiniuose prekybiniuose santykiuose ir siūloma plačiai taikyti jį komercinėje praktikoje;

pažymėdami,

kad arbitražas, kaip verslo ginčų sprendimo metodas (kuriam būdingi tokie savitumai, kaip pačių ginčo šalių sudaromam teismui teikiamas patikimumas, išsprendimo operatyvumas, konfidencialumas, lankstumas, betarpiškumas, sprendimų įvykdytinumas, partnerystės tęstinumo išsaugojimas ir kt.), neabejotinai būtų ypač veiksmingas šalinant nesutarimus, kylančius ir energetinės-ūkinės veiklos srityje, ypač ginčus, kylančius tarp privataus energetinio verslo sektoriuje veikiančių ūkio subjektų, tarp pastarųjų ir viešojo sektoriaus ūkio subjektų, tarp valstybės ir investuotojų bei kitokių viešojo ir privataus sektoriaus ūkio subjektų;

turėdami omenyje,

kad energetiniai-teisiniai santykiai (nekvestionuojant jų gausą, įvairovę, sudėtingumą ir painumą), susidarantis tarp ES energetikos vidaus rinkos dalyvių ir kitų ūkio subjektų, iš esmės bus reguliuojami Europos Sąjungos teisės aktais, valstybių-narių įstatymais ir sandorių šalių tarpusaviais susitarimais, siekiant, kad šios specifinės rinkos dalyviams būtų sudarytos įmanomai palankesnės jų veiklai sąlygos, įskaitant ir neišvengiamai joje kylančių verslo ginčų teisingo, nešališko, operatyvaus, skaidraus ir veiksmingo išsprendimo galimybes, **Konferencija siūlo:**

1. Įsteigti prie ES Tarybos (arba Komisijos) jos kuruojamą **Europos Sąjungos Energetikos arbitražo-mediacijos centrą** (toliau – Centras), veikiančį juridinio asmens teisinio statuso pagrindais, įsteigto pagal Europos Sąjungos ir to Centro rezidavimo (registracijos) šalies teisę.
2. Siūloma, kad Centro organizacinėje struktūroje būtų įtvirtinti šie du jo padaliniai:
  - a) specializuotas (specialios kompetencijos) **ES Energetikos arbitražo teismas**, įgalintas administruoti arbitražo procedūras ir aptarnauti arbitražo (trečiųjų) teismus, sudaromus konkreitiems ES energetikos vidaus rinkoje kylantiems verslo ginčams išspręsti); ir
  - b) **ES Tarpininkavimo (mediacijos) centras**, pavedant pastarajam vykdyti energetinio verslo nesutarimų šalinimo funkciją mediacijos (nesutariančių šalių sutaikinimo) būdu.
3. Aukščiau įvardintą Centrą siūloma steigti viešos-privačios partnerystės pagrindais, numatant ES Tarybai (arba Komisijai) jo steigiamųjų ir veiklą reglamentuojančių norminių dokumentų rengimo ir tvirtinimo funkcijas, o ES šalyse įsisteigusioms arbitražo asociacijoms ir tose šalyse veikiančioms visuomeninėms organizuoto energetinio verslo struktūroms deleguoti funkcijas, susijusias su aukštos kvalifikacijos energetikos teisės ir energetinio verslo specialistų-praktikų (profesionalų) atranka ir jų teikimu įrašymui į ES Tarybos (ar Komisijos) tvirtinamus energetinio verslo ginčams spręsti Rekomenduojamų arbitražo ir Rekomenduojamų tarpininkų (mediatorių) sąrašus.
4. Centro ir jo struktūrinių padalinių veiklą reglamentuojančių dokumentų projektams parengti siūloma sudaryti specialią darbo grupę iš specialistų, atstovaujančių kompetentingus ES organus ir suinteresuotas ES šalis.
5. Konferencija įgalina jos Organizacinį komitetą įteikti šią Rezoliuciją:
  - 1) Europos Komisijos nariui, atsakingam už energetiką, p. Gunther Oettinger,
  - 2) Konferencijos globėjui, Lietuvos Vyriausybės Premjerui, p. Algirdui Butkevičiui,
  - 3) Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministrui, p. Linui Linkevičiui.

Rezoliucija priimta bendru lapkričio 22 d. posėdyje dalyvavusių Konferencijos dalyvių sutarimu.

Konferencijos organizacinio komiteto pirmininkas

Dr. Juozas Šatas